

Iktatószám	Budapestre vonatkozó ujság		Osztályozás
	Szerző	Harrer F.	Hely
	Cím	Főváros telekpolitikája.	Idő
	Forrás:	Világ	Személy
		Bp. 1913 X/25.	Helyszá.

383.96

"1913"

383.161 v. 1913

A főváros telekpolitikája

Dr. Harrer Ferenc tanácsnok nyilatkozata

Budapest, október 24.

Bárczy István programjának egyik legérdekesebb része a községi telekpolitika. A „rég jó időkben” — mint ismeretes — a telekspekulánsok ötletszerű akarata szabta meg a főváros fejlődésének útját. Abból, hogy Budapest olyan hihetetlen tempóban fejlődött: csak a spekulánsok pénzelték, mert a fejlődés révén értékesebbek lettek a telkek; viszont a fejlődés költségeit a főváros fizette. Ennek az uzusnak útját kellett vágni és Bárczy István útját vágta. Megszületett a városi telekpolitika. A főváros óriási terjedelmű telkeket vásárolt. Ezeket a telkeket szabályozni fogják; közművekkel látják el; villamosvasutak segítségével közelebb hozzák a városhoz. Ilyenformán a jövőben Budapest maga szabhatja meg a városfejlődés irányait és egyúttal a városnak jut az a horribilis haszon, amennyivel a közművekkel ellátott telkeket értékesebbé teszi a város fejlődése és gyarapodása. A Tabán, az Andrassy- és Krausz—Mayer-féle telkek így jutottak a főváros birtokába. Most, amikor a főváros egyes ügyosztályai a jövő esztendő programján dolgoznak, hogy a budgetviták során a törvényhatósági bizottság plénuma elé terjeszszék terveiket és ideáikat: érdekesnek tartottuk megkérdezni dr. Harrer Ferenc tanácsost, a városépítőosztály vezetőjét, hogy mik az ő telekpolitikai tervei? Mi lesz azoknak a nagy telekkomplexumoknak a szabályozásával, amely telekkomplexumokat a főváros az utolsó esztendőben szerzett meg?

Dr. Harrer Ferenc tanácsos kijelentette, hogy nemcsak a Tabán szabályozási terve van

keszen, de elkészültek a VI—VII. kerületek külsőségeinek szabályozási terve revíziójával is. Hogy ezekkel a tervekkel a városépítési osztály eddig nem állott elő, annak az az oka, hogy ezekben a tervekben sok a vasuti vonatkozás. A pályaudvarok kihelyezésének a dolga még mindig nem jutott dülőre. Az államvasutak végleges terveit még mindig nem ismerjük; már pedig ezeknek a terveknek a végleges ismerete nélkül mi sem adhatnánk végleges tervet a Teréz- és Erzsébetváros külsőségeinek a rendezéséről. Hiszen a vasuti tervek jelentékenyen fogják befolyásolni a mi szabályozási törekvéseinket. Annyit mindenesetre megteszünk, hogy az új építkezéseknél már tekintettel vagyunk az új városszabályozási tervekre; ami azt jelenti, hogy a VI—VII. kerületi külsőségeken lehetőleg megakadályozunk minden olyan építkezést, amely a mi eddig még nem publikált szabályozási terveinkkel ellenkeznék. Ez a gyakorlat természetesen nagy telekkomplexumok mozdulatlanágát idézi elő. Ha az államvasutak a végleges tervek elkészítésével még sokáig késlekedik, akkor nem leszünk képesek sokáig visszazorítani a telektulajdonosok építkezési törekvéseit. Már most kénytelenek vagyunk szabályozási tervünk rovására koncessziókat tenni az építkező telektulajdonosoknak, pedig ezek a koncessziók átlyukasztják a nagy tervek alap gondolatát és illuzóriussá teszik az egész szabályozási tervet. Hogy eddig úgy-ahogy meg tudtuk védelmezni a terveinket, azt csak úgy érthettük el, hogy a gazdasági pangás következtében szünetel az építkezés és a telektulajdonosok sem sürgetik most olyan vehemensen az építő engedelmek kiadását, mint máskor.

Annyi bizonyos, hogy ezzel a politikával sokáig nem lehet manipulálni, mert ez a politika hosszú időre korlátozza a telektulajdonosok rendelkezési jogát egész vidékre és deval-

az ehhez hasonló szabályozási nehézségek mindig jelentkeznek, amikor egy már kialakult városrészen akarunk javítani.

Ami a készülő nagy terveket illeti — mondta aztán Harrer —, minden szabályozási tervhez külön szabályzatot készítünk, mely megállapítja a beépítés módjának részleteit és megszabja, hogy a előnyök rekompenzálására a telektulajdonosok milyen mértékben kötelesek hozzájárulni a főváros nagy terheéhez. Ezt az új rendet legelőször a kelenföldi szabályozásoknál fogjuk megkezdeni; de ugyanígy járunk majd el a VI—VII. kerületi külsőségek szabályozási tervénél és az Erzsébet-sugarút kiépítésénél.

Ami már most községi telekpolitikánk általános irányelveit illeti: nekem az az álláspontom, hogy leghelyesebb lenne, ha a városi telkek fölötti rendelkezési jog egységesítenék és önállósíthatnák annak a kezében, aki a községi telekpolitikát intézi. A telekpolitikával foglalkozó ügyosztálynak joga legyen a kedvező konjunkturák kihasználásával telkeket eladni és a nyereségen újabb telkeket vásárolni. Természetesen a községi telekpolitika célirányos irányítását nagyon megkönnyítené egy városi bank, amely rövid úton eladhatna és vehetne telkeket. Részt venne a telekárveréseken, ahol olcsó alkalmi vételekhez jutna a főváros. Ha városi bankunk lenne, akkor nem történhetne meg az, ami most megtörtént, hogy egy kisajátítási tárgyalás alatt levő telek árverés alá kerül és a főváros még csak részt sem vehet az árverésen. A városi bank telekvásárlásokra nagyszerűen felhasználhatná a pangás és az építési válság idejét, amikor olcsó a telkek és a főváros is hozzájutna azokhoz az előnyökhöz, amelyekhez most minden magánember hozzájuthat, akinek pénze van.